

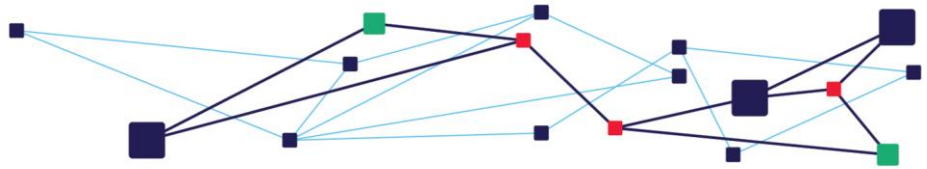
digitális krónika

a digitális ökoszisztéma által kínált nemzetközi jó gyakorlatok az egyéni, társadalmi és gazdasági jólét elősegítésére

III. évfolyam 3. szám: 2022. március 2.

tartalomjegyzék

I. 7 nap – 7 digitális válasz.....	2
Amerikai Egyesült Államok (USA).....	2
Egyesült Királyság (UK).....	2
Kanada.....	2
Szingapúr.....	2
Globális.....	3
Amerikai Egyesült Államok (USA).....	3
Amerikai Egyesült Államok (USA).....	3
II. Körkép – Az agrárium digitalizálásának stratégiai megközelítése, II. rész.....	4
III. Fókuszban.....	9
DMA és DSA: miért van szükség a digitális szolgáltatások és piacok új szabályozására az Európai Unióban?.....	9
IV. #MIKihivas2022.....	12
IV. Digitalizációs hírek Európából.....	13
V. Mit olvassunk? – OECD digitalizációs szakirodalmi ajánló.....	14

I. 7 nap – 7 digitális válasz

Amerikai Egyesült Államok (USA)

A Mangolytics Inc. SwingVision okosapplikációja egy [iOS-eszköz segítségével képes nyomon követni a teniszmérkőzéseket](#) – egyrészt rögzíti az ütések paramétereit, a labda útját és a játékosok mozgását, másrészt a felhasználó instrukcióinak megfelelő, pl. csak a hosszú labdamenetekre koncentráló, intelligens módon vágott videókat is létrehoz a teljes felvett anyagból. Az alkalmazás által szolgáltatott adatok, mint a labda sebessége, az ütések pontossága, vagy a játékos által megtett út, főként a játékos fejlődéséhez járulnak hozzá, a lassított visszajátzás, azaz egyfajta „vonalbíró” funkció azonban a játékvezetőt segíti a nehezen megítélhető helyzetekben.

Egyesült Királyság (UK)

A Manchester City hároméves szerződést írt alá a Sony-val, hogy [létrehozzák a metaverzum első virtuális futball arénáját, az Etihad Stadion digitális mását](#); a japán nagyvállalat VR-szakértői már megkezdtek a fizikai létesítmény speciális szenzorokkal és kamerákkal történő feltérképezését. A létrejövő digitális tér lehetőséget teremt majd arra, hogy a szurkolóknak világszerte hasonló élményben lehessen része, mintha a helyszínen néznék végig az adott meccset; és mivel a virtuális arénában nincs létszámkorlát, azért sem kell aggódnunk majd, hogy elfogynak a jegyek, sőt, a nézőpontunkat a tervek szerint akár meccs közben is váltogathatjuk. A különböző sportesemények a virtuális térben történő megjelenése ugyanakkor számos egyéb hatással jár: átírja pl. a rajongói (ajándék)tárgyak piacát is, de a közvetítési jogokra is hatással van.

Kanada

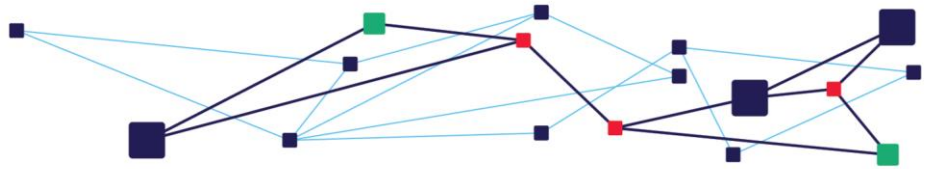

Az Athabasca Egyetem egyik gazdasági társasága és az Ethically Aligned AI szociális vállalkozás [elsőként kínálnak Kanadában a mesterséges intelligencia etikai vonatkozásairól szóló képzést](#). A több modulból álló program célja, hogy a részt vevők elsajátítsák azokat a készségeket, amelyek lehetővé teszik a mesterségesintelligencia-alapú fejlesztések során felmerülő etikai kérdések megfelelő kezelését. A kéthetes, egyenként 20-24 órás kurzusok olyan területeket ölelnek át, mint a robot- és MI-etika, gépi tanulás, és adat. A programok elvégzéséhez nincs szükség mérnöki végzettségre, vagy informatikai háttérre, jellemzően olyan munkatársakat várnak, akik részt vesznek mesterséges intelligencia bevezetésében a vállalati stratégiák végrehajtása részeként.

Szingapúr

A szingapúri Kormányzati Technológiai Ügynökség (GTA) és az Egészségügyi Minisztérium új, a munkavállalók koronavírusteszt-eredményei és oltottsági adatai egyszerű, a munkáltatókkal történő [integrált megosztását lehetővé tévő platformot fejlesztett](#). A február közepe óta elérhető informatikai megoldás ingyenesen használható; a magánszemélyek adatai a teszt elvégzését követően azonnal

bekerülnek az egészségügyi szakrendszerbe, ahonnan webes felületen keresztül – az érintettek hozzájárulása mellett – az adott munkáltató is hozzáfér a járványügyi szempontból releváns adatokhoz, de a platform igény esetén napi összegző jelentést is küld a munkáltatónak az alkalmazottait érintő információkról. A rendszer hozzájárul, hogy a munkáltató a legrövidebb idő alatt tudomást szerezzen arról, ha COVID-19 érintettség van szervezetén belül, és gyorsabban hozhatja meg a megfelelő intézkedéseket.

Globális

Az utóbbi időben egyre inkább világossá vált, hogy a hagyományos (pl. ultrahangos) technológiára épülő radarok önmagukban nem alkalmasak az önvezető járművek vezérlőegységei számára szükséges információk folyamatos és megbízható előállítására. A szélsőséges meteorológiai, környezeti tényezők, vagy akár egyes tereptárgyak számos esetben megzavarták a működésüket; az [újgenerációs képkalkoló megoldások ugyanakkor bármilyen út-, fény- és időjárési viszonyok mellett képesek a környezetük állandó, nagyfelbontású leképezésére](#). Ezek gyakorlatilag kamerákból és érzékelőkből álló radarrendszerek: a korábbi technológiához képest nem csupán figyelmeztető jelzések leadására képesek, hanem – köszönhetően a számos érzékelő által szállított adattömeg folyamatos, együttes értékelésén alapuló működésnek – megfelelően képesek kiszolgálni a magasabb szintű önvezető rendszerek számára szükséges információs igényeket.

Amerikai Egyesült Államok (USA)

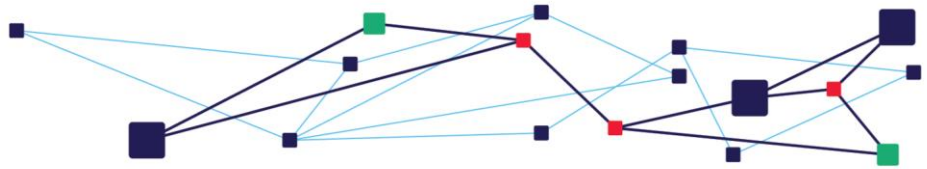
A Massachusettsi Műszaki Egyetem (MIT) és az IBM kutatói egy olyan mélytanulás-alapú technológiát fejlesztettek, amely a korábbiaknál jóval összetettebb adathalmazokra építve, [nagyobb megbízhatósággal képes előre jelezni az egyes beavatkozások, kezelések adott páciensre gyakorolt hatásait, várható eredményeit](#). Az, hogy az adott beteg hogyan reagál az adott beavatkozásra, számos tényezőtől függ; a pillanatnyi fiziológiai állapota, a helyben rendelkezésre álló adatok mellett az orvosnak ismernie kellene a kórtörténetét, a korábbi kezelések hatásait stb. az optimális gyógymód, kezelési stratégia kialakításához. Az ún. rekurrens neurális hálózatokra (RNN) épülő, G-Net elnevezésű innováció pl. a különböző egészségügyi idősorok adatai (hálózati) csomóponti kapcsolatainak elemzése révén jobb modellezésre képes: az orvos a különböző kezelési lehetőségeket lefuttathatja, a mesterséges intelligencia segítségével „tesztelheti” az eredményességüket – a gép ilyen módon segít a legjobb döntés meghozatalában.

Amerikai Egyesült Államok (USA)

A Cruise közel két és fél évvel ezelőtt kezdte meg az önvezető járművei tesztelését San Francisco-ban. A jelenleg még díjmentes [utazások több mint egy éve már ténylegesen sofőr nélkül zajlanak](#). A tesztüzemet követően, ha a hatóság a közeljövőben jóváhagyja, a társaság átalakított Chevrolet Bolt típusú gépkocsijait már csak meghatározott fuvardíj mellett használhatjuk majd – egyelőre csak az éjjeli órákban. A cég ugyanakkor 2020. januárjában bemutatta az „Origin” (Eredet) névre keresztelt járművét is, amelyek tömeggyártása jövőre várható: ez már 5-ös kategóriájú,

azaz a legmagasabb szintű önzetési képességekkel rendelkezik, így már pl. kormánykerék és pedálok sincsenek benne.

Mi is az a metaverzum?

A *metaverzum* a digitális világ következő generációjának koncepciója; az elképzelések szerint olyan háromdimenziós virtuális tér, illetve helyesebben **virtuálisan felépített terek összességét jelenti**, amelyekben a felhasználók a létrehozott ún. avatarjaikon, azaz digitális másukon keresztül – a megfelelő technikai háttér segítségével – a valós életben megszokottakhoz hasonló tevékenységeket végezhetnek. Virtuális irodaházakban, tárgyalókban pl. **interakcióba léphetnek egymással**, de egy másik digitálisan létrehozott térbe átlépve ugyanakkor sportolhatnak, megnézhetnek egy előadást, vagy akár közösen részt vehetnek valamilyen digitális tanfolyamon. A kiterjesztettvalóság-alapú világba már korábban is bepillantást nyerhettünk például a 3D-s videojátékokon keresztül, a metaverzum azonban ennél – főként a lehetőségeinket tekintve – sokkal **komplexebb, átfogóbb élményt kínál** majd.

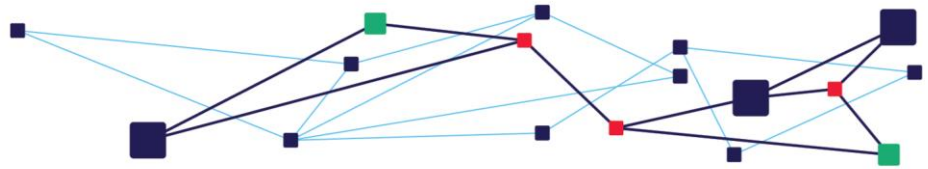
A már jelenleg használatos, jellemzően egyre népszerűbb **digitális megoldások**, innovációk jelentős része, mint például a digitális műalkotások és nem helyettesíthető tokenek (NFT-k) **szervesen beilleszthetők a metaverzum koncepciójába**: egy virtuális áruházban megvásárolt, NFT-alapú digitális képet például elhelyezhetünk majd a virtuális otthonunkban – az elektronikus műtárgy beszerzése mögötti tranzakció természetesen elképzelhető, hogy valamilyen kriptodeviza felhasználásával kerül végrehajtásra.

Fontos kérdés az adatvédelem és a megfelelő jogi szabályozás kérdése; az Európai Bizottság a közelmúltban [kérte fel](#) az Európai Parlamentet és a Tanácsot, hogy csatlakozzanak a digitális jogokról és elvekről szóló nyilatkozathoz. A tervezet amellet, hogy alapvetően határozza meg az EU számára kijelölt digitális átalakulási folyamatot, többek között **iránymutatásul szolgál az online világra vonatkozó jogok és követendő elvek tekintetében**.

II. Körkép – Az agrárium digitalizálásának stratégiai megközelítése, II. rész

A Digitális Krónika előző számában annak áttekintését kezdtük meg, hogy milyen fejlesztési irányok, stratégiai elképzelések jellemzők a nemzetközi porondon az agrárium digitális technológiai fejlesztésére vonatkozóan.

Ebben a cikkünkben az európai tendenciákra fókuszálunk – szintén a tudománydiplomácia területén működő, Magyarország részéről kihelyezett tudományos és technológiai attasék (TÉT-attasék) felméréseit alapul véve.

Franciaország nemzeti digitális stratégiával ugyan rendelkezik, de kifejezetten agrárdigitalizációs stratégiával nem, így inkább elszórtan jelennek meg a kormányzati intézkedések. Például kormányzati támogatást lehet szerezni a digitális átmenet támogatásához, és optikai hálózatok kiépítésére. Ez utóbbival kapcsolatos cél az, hogy 2025-re az optikai kábellel való lefedettség olyan hozzáférhető szolgáltatás legyen Franciaországban, mint amilyen az áram- vagy ivóvíz-ellátás.

Franciaország az egy főre vetített AgriTech startupok számát tekintve a világon a harmadik helyen áll. Ebből is fakad a tavaly ősszel indult kormányzati kezdeményezés, a „[French AgriTech](#)”, melyen keresztül – az innovációs tevékenység felgyorsítása és az élelmiszeripari függetlenség megteremtése érdekében – a francia AgriTech és FoodTech szektorban kívánják támogatni a know-how-k fejlesztését és exportját; mindehhez összesen 700 millió EUR összeg áll rendelkezésre. A [La Ferme Digitale](#) (azaz magyarul „digitális farm”) elnevezésű egyesület szintén az innováció és a digitális technológiák előmozdításáért tevékenykedik, már 5 éve működik, jelenleg 80 tagja van. Legjelentősebb rendezvényük az [LFDay](#).

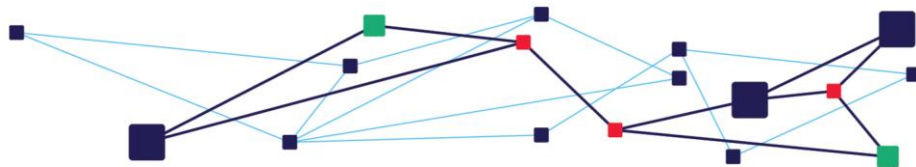
Ezen túlmenően az [országos agrárkamara](#) (Chambres d’agriculture) szintén számos kezdeményezést a magáénak tudhat. Az egyik legjelentősebb a [MesParcelles](#) nevű alkalmazás kifejlesztése, melyben közvetlenül online tervezhetők a különböző vetési, trágyázási és egyéb növényegészségügyi munkák, és amelyben a mezőgazdasági támogatásokhoz szükséges adminisztráció is lebonyolítható. A gazdálkodók egytizede ezen keresztül tölti ki a KAP-dokumentumokat. Az agrárkamarák digitális stratégiája a 2018-2025 időszakra vonatkozik, és a következő elemekből épül fel:

- a mezőgazdasági adatok strukturálása
- mindenki számára elérhető digitális szolgáltatások
- partnerség a digitális világgal és a startupokkal
- az adatok biztonsága és védelme
- az infrastrukturális költségek értékelése és optimalizálása (12/PAR/2021).

Ausztriában számos gyakorlati példa van az intelligens mezőgazdasági technológiák használatára és bevezetésére, átfogó kormányzati stratégiai célok azonban a mai napig nem születtek. Az osztrák szövetségi kormány hivatalos Digitalizációs Stratégiája nem tartalmaz rendelkezéseket a mezőgazdaságra és annak digitális átállására vonatkozólag, ugyanakkor az agrárszektor közvetetten profitál a digitalizációs fejlesztésekből, például a szélessávú hálózat felgyorsult bővítésén keresztül.

A térségben az alábbi projekteket, jó gyakorlatokat emeljük ki:

1. [„Innovation Farm” projekt](#): mintagazdaságok kialakítása azzal a céllal, hogy bemutassák a gazdáknak, valamint a gazdák és a gyártók is tesztelhesék a digitális technológiai fejlesztések gyakorlati felhasználását és lehetőségeit. Jelenleg 3 helyszínen működik ilyen farm (Wieselburg, Raumberg-Gumpenstein, Mold), projektgazda a [wieselburgi Francisco Josephinum Középiskola és Kutatóintézet](#), a projekt költségkerete: 2 millió EUR.

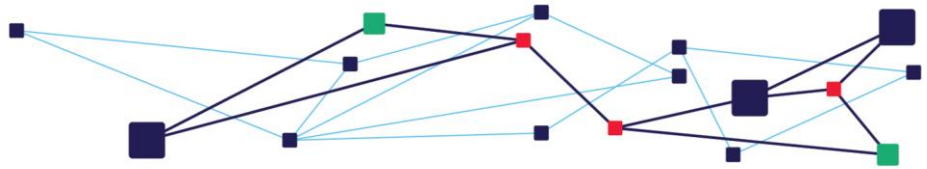
2. [Agrártechnológiai és Digital Farming](#) felsőoktatási képzés beindítása a Fachhochschule Wiener Neustadt és a Francisco Josephinum szervezésében.
3. A [Digitális mezőgazdasági kutatási projekt](#) (Forschungsprojekt Digitale Landwirtschaft) célja, hogy a digitális technológiák kutatásához digitális ikerként tesztfarmok kerüljenek kialakításra. Projektgazda a bécsi Természeti Erőforrások és Élettudományok Egyeteme (Universität für Bodenkultur Wien, [BOKU](#)).

1. ábra – GPS nyakörv: az Innovation Farm egyik projektje az alpesi legelők állományainak nyomon követésével foglalkozik ([forrás](#))

Az **Egyesült Királyság** külön, az agrárágazatra vonatkozó digitális stratégiával – információink szerint – nem rendelkezik. Az elmúlt években ágazatspecifikus szakmai koncepciót fogadtak el, amely magában foglalja a digitális technológiák agrárágazati hasznosítását is. A legátfogóbb anyag eddig a 2017-ben megjelent [„Industrial Strategy – Building a Britain fit for the Future” című stratégia](#) volt, melynek kifejezett célja, hogy az Egyesült Királyságot 2030-ig – a mesterséges intelligencia és az „új ipari forradalom” vívmányai felhasználásával – a világ leginnovatívabb országává tegye.

A brexit utáni külpolitikai irány erősítésére aztán a kormány új innovációs stratégiát vázolt fel. Ennek célja, hogy megszilárdítsa az ország globális vezető pozícióját, valamint KFI és tudományos szempontból szuperhatalom legyen. Döntöttek egy Élelmezési és Italgazdálkodási Tanács ([Food and Drink Sector Council](#)) létrehozásáról is, amely elősegíti a termelés hatékonyságának növelését a gazdaságoktól az asztalig, továbbá létrehoztak egy alapot: ez az [Industrial Strategy Challenge Fund \(ISCF\)](#), amely

a vállalkozásokat érintő nagyobb kihívásokkal foglalkozik (pl. öregedő társadalom, mesterséges intelligencia, adatgazdaság). A stratégia felülvizsgálata során a kormány 2021. március 3-án új dokumentumot fogadott el: ez a [„Build Back Better: our plan for growth”](#) című dokumentum.

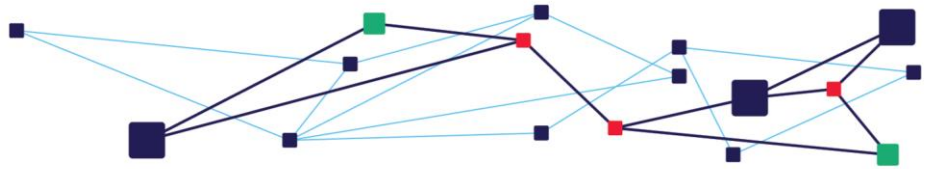
Az Egyesült Királyságban [4 agrár-innovációs központ](#) működik (Agri-tech centres), melyek feladata a mezőgazdasági gyakorlatok javítása, az agrárágazatba történő befektetések ösztönzése, az agrár-innovációs eredmények üzleti lehetőségekre történő „konvertálása”, az agrárágazat teljesítményének és hatékonyságának növelése, valamint az ágazatok közötti szinergiák elősegítése és erősítése. Ennek keretében működik például az [Agrimetrics’s Data Marketplace](#), mely hatalmas adatbázisából (ingyenesen vagy fizetős szolgáltatásként) bocsát rendelkezésre mezőgazdasági szempontból is jelentős adatokat (pl. időjárási adatok, természeti erőforrások adatbázisa, talajinformációk, kártevők, betegségek stb.).

Az agráriumban jellemző a mesterséges intelligencia (MI) használata, valamint a precíziós eszközök és a drónok bevetése; ez utóbbi kapcsán egyre sürgetőbb a megfelelő szabályozási háttér kidolgozása, a jelenlegi rendszerben ugyanis szigorúan tilos, hogy a pilótánélküli, távirányítással vezérelt légi járművekből bármilyen anyagot (így például permetezőszereket) juttassanak a levegőbe.

Németország az agrárágazat digitális fejlesztését célzó, szövetségi szintű stratégiával rendelkezik, amelynek célja a fenntartható és jövőorientált mezőgazdaság támogatása. A stratégia megalkotásának és megvalósításának első helyi felelőse a [Szövetségi Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Minisztérium](#) (Bundesministerium für Ernährung und Landwirtschaft, BMEL); a Minisztérium gondozásában most is több projekt van folyamatban. Mintegy 50 millió EUR forrást különítettek el a 2019-2023 időszakra, hogy [14 kísérleti digitális üzemben](#) (Digitalen Experimentierfelder) agrárvállalkozások és startupok kutassák, teszteljék a növénytermesztés és állattenyésztés legújabb digitális technológiáit.

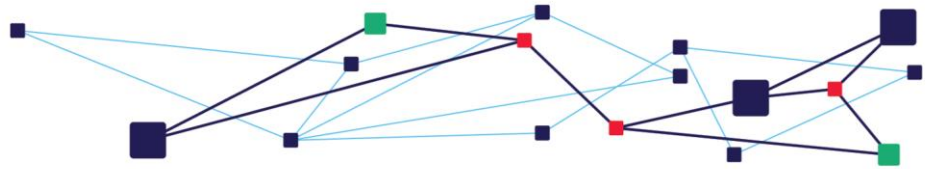

2. ábra – a német Szövetségi Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Minisztérium (BMEL) kísérleti üzemei a térképen ([forrás](#))

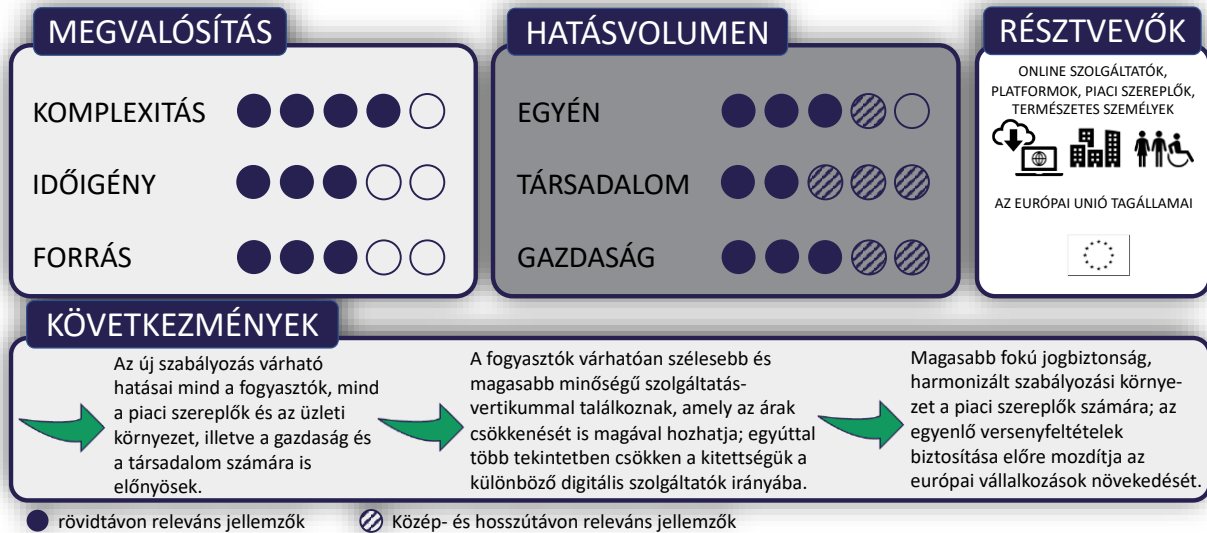
Németországban külön programot indítottak a mesterséges intelligencia (MI) népszerűsítéséért a mezőgazdaságban, élelmiszeriparban, és az egészséges táplálkozásban. A BMEL egyébként részt vesz az európai digitális szuverenitáshoz kapcsolódó célok megvalósítása érdekében indított [Gaia-X](#) kezdeményezésben is, melynek keretében az adatok és szolgáltatások közötti átláthatóság, vezérelhetőség és interoperabilitás megteremtéséért közös szabványok, szabályok kialakításán dolgoznak. A Minisztérium a [jobb környezet-, természet- és éghajlatvédelmi teljesítmény elérése](#) céljából megvalósított digitális technológiai beruházásokhoz támogatást nyújt a mezőgazdasági vállalkozók részére, mindehhez 2024-ig 816 millió EUR áll rendelkezésre. Ezen kívül 5G innovációs programja is van a tárcának, ennek keretében 66 millió EUR összeget fordítanak 5G-alkalmazások valós körülmények közötti tesztelésére; a [nyertes pályázatok](#) között több is mezőgazdasági területről érkezett.

A tartományok közül érdemes megemlíteni **Baden-Württemberg**et, melynek kormánya a digitális átalakulást prioritássá emelte, és elsőként készített [tartományi digitalizációs stratégiát](#) – ebben a mezőgazdaság digitális technológiai fejlesztése is szerepet kap.

III. Fókuszban

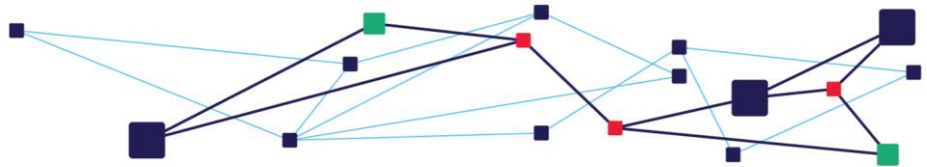
DMA és DSA: miért van szükség a digitális szolgáltatások és piacok új szabályozására az Európai Unióban?

Az Európai Bizottság 2020. végén két átfogó, ugyanakkor összefüggő szabályozási kezdeményezést terjesztett elő annak érdekében, hogy az [új keretek megfelelő jogi alapot képezhessenek a biztonságosabb és nyitottabb digitális tér kialakításához](#).

A digitális szolgáltatások egységes piacáról szóló rendelet (DSA) és a digitális piacokról szóló rendelet (DMA) közösen alkotnak új, a digitális szolgáltatásokat érintő szabályrendszert: az új szabályozás **megteremti** az elmúlt időszakban megjelent, új és folyamatosan fejlődő **IT-alapú online szolgáltatások megfelelő jogi kereteit**.

A (nagy) online platformok létrejötte és térnyerése egyfelől vitathatatlanul kedvező hatásokat gyakorolt: hozzájárultak az innovációhoz, számos tekintetben bővítették a felhasználók számára elérhető digitális szolgáltatások körét, jellemzően ezen szolgáltatásokon keresztül **előnyösebb környezetet teremtettek**, előnyökkel jártak a fogyasztók és a piaci szereplők számára egyaránt (ár-összehasonlítás, piacbővítés a digitális platformokon stb.), így összességében hozzájárultak az unió belső piacának hatékonyabbá válásához is. Emellett ugyanakkor mind gazdasági, mind társadalmi oldalról számos, **egyre mélyülni látszó probléma merült fel az online szolgáltatások és platformok tekintetében**; a Bizottság álláspontja szerint az egyik legsürgetőbben kezelendő kérdés az [illegális tartalmak, áruk és szolgáltatások internetes kereskedelme](#) és megosztása, cseréje. Emellett az átláthatósági problémák, a fogyasztók sok esetben elégtelen vagy félrevezető tájékoztatása (pl. az adataik kezelésével összefüggésben), de akár a különböző algoritmusok az információ-megosztásban betöltött szerepe (dezinformáció terjesztése stb.) ugyancsak **káros hatásokat gyakorolhatnak** a digitális térben az **alapvető jogokra**.

A DSA és DMA célrendszere

A szabályozásnak alapvetően két fő célja van: felhasználói oldalról cél egyfelől, hogy a szabályozás olyan, biztonságos digitális platformok, megoldások, terek kialakítását alapozza meg, amelyekben a **felhasználók alapvető jogainak védelme erősebbé, megfelelően védetté válik.**

Szolgáltatói oldalról cél ugyanakkor az egyenlő versenyfeltételek biztosítása az európai vállalkozások növekedésének és **versenyképességének javítása**, és a (digitális) innováció támogatása érdekében.

A fentiekhez kapcsolódóan a szabályozás eredményeképpen várhatóan javul az egyensúly a különböző szereplők (főként: hatóságok, platformok / közvetítő szolgáltatók és felhasználók) – digitális szolgáltatásokkal összefüggő – felelősségi kérései tekintetében. Ennek keretében többek között rögzítésre kerülnek azok a keretek, amelyek megfelelően lehatárolják a közvetítő szolgáltatók („intermediary service providers”) felelőség alóli feltételes mentességének szabályait, illetve – innovatív módon – az [online ökoszisztémában betöltött szerepük, méretük és kiváltott hatásuk alapján meghatározandó kötelezettségeikre vonatkozó szabályokat.](#)

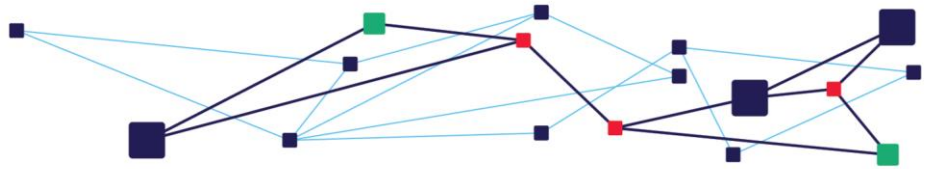
A digitális piacokról szóló rendelet gyakorlatilag a nagy online platformok új versenyjogi keretrendszere: a DMA főként olyan szabályokat fogalmaz meg, amelyek a legnagyobb, rendszerszintű szerepet betöltő ún. „kapuőr-platformok” (Gatekeeper) digitális működésének kereteit határozzák meg (ilyenek pl. a Google, a Facebook stb.).

A kötelezettségekről dióhéjban

Az új szabályozás kiemelt fókusza az online felhasználók biztonságának kérdése: ezzel szorosan összefügg a digitális platformok méretéhez és a digitális világban betöltött szerepéhez, **„súlyához” igazított felelősségi szabályok és kötelezettségek** rendszerének kialakítása.

Az új szabályozási keretek többek között az alábbi pontokon érintik a korábbi kötelezettségeket (vagy vezetnek be újakat):

- illegális szolgáltatások, online tartalmak vagy áruk **eltávolítására** vonatkozó szabályok;
- a nagy jelentőségű (rendszerszintű) **kockázatok értékelésére** és a kockázatalapú intézkedések megtételére vonatkozó kötelezettség az online óriásplatformok számára;
- **kibővített tájékoztatási kötelezettség** a felhasználók irányába a szolgáltatók által a szolgáltatásaik használatával összefüggő egyes korlátozásairól;
- az **online hirdetések átláthatóságának** biztosításával összefüggő kötelezettségek;
- a tárhelyszolgáltatóknak a különböző felhasználói bejelentések fogadásával, kezelésével összefüggő kötelezettségei; valamint

- bűncselekmények gyanújának felmerülése esetén életbe lépő kötelezettségek, a platformok visszaélésekkel szembeni megfelelő védelmét biztosító garanciák.

Milyen következményei várhatók az új szabályozási keretrendszernek?

Az új szabályozás **várható hatásai** mind a fogyasztók, mind a piaci szereplők és az üzleti környezet, illetve a gazdaság és a társadalom számára is **előnyösek**.

A fogyasztók várhatóan szélesebb és magasabb minőségű szolgáltatás-vertikummal találkozhatnak, amely az **árak csökkenését is magával hozhatja**; egyúttal több tekintetben csökken a kitétségük a különböző digitális szolgáltatók irányába (pl. tájékoztatási deficit stb.). A felhasználók **alapvető jogainak biztonsága erősödik majd**, emellett védettebbé válnak a nem jogszerű tartalmakkal, szolgáltatásokkal szemben.

A létrejövő szabályozási keretrendszer magasabb fokú jogbiztonságot, harmonizált szabályozási környezetet garantál a piaci szereplők számára; az **egyenlő versenyfeltételek biztosítása** előre mozdítja az európai vállalkozások növekedését, javítja a szektorok innovációs potenciálját, a szabályozás összességében jelentősen hozzájárul az uniós vállalkozások versenyképességének javításához. Fontos továbbá, hogy a kötelezettségek és garanciák rendszere gátat szab annak, hogy az óriás platformok a tőlük függő ügyfelekkel, szolgáltatókkal, üzleti és nem üzleti felhasználókkal szemben esetenként tisztességtelen gyakorlatokat alkalmazzanak, így csökkentve ezen platformok indokolatlan előnyökhöz jutásának terét. Az óriás platformok számos ponton **megerősített felügyelete** ugyanakkor a társadalom egésze számára releváns pozitívumokkal jár.

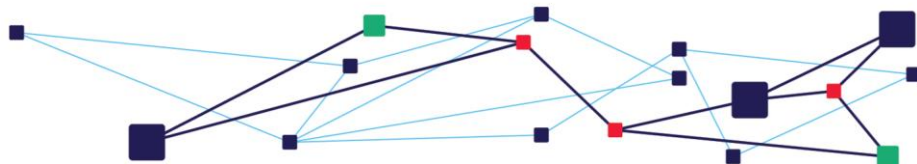
Felhasznált irodalom:

Európai Bizottság, DG Connect: *The Digital Services Act package, 2022*; <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/digital-services-act-package>

Európai Bizottság: *The Digital Markets Act: ensuring fair and open digital markets*; (https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/digital-markets-act-ensuring-fair-and-open-digital-markets_en)

Európai Bizottság: *The Digital Services Act: ensuring a safe and accountable online environment*; (https://ec.europa.eu/info/digital-services-act-ensuring-safe-and-accountable-online-environment_en)

Javaslat AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS **RENDELETE** a digitális szolgáltatások egységes piacáról (digitális szolgáltatásokról szóló jogszabály) és a 2000/31/EK irányelv módosításáról

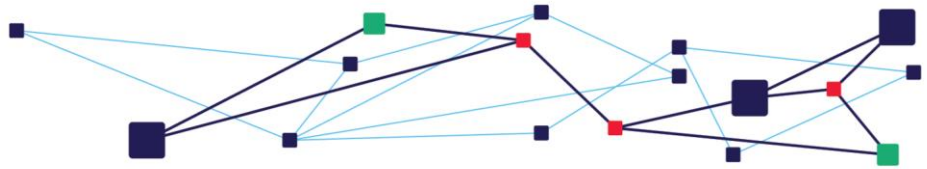

IV. #MIKihivas2022

Hamarosan elérhető lesz az angol nyelvű MI Kihívás is!

Részletkért kövess az MI Koalíció social media felületeit és az mikihivas.hu-t.

A promotional banner with a dark blue background. On the left is a cartoon robot character named Miki, wearing a yellow knit hat and scarf, holding a white PlayStation 5 DualSense wireless controller. To the right of Miki are a white PlayStation 5 console and another white DualSense controller. The background features a glowing blue network pattern. Text on the banner includes: 'Végezd el 2022. december 31-ig MI Kihívás online kurzusunkat és nyerd PlayStation 5 játékkonzolt!' (Complete our MI Challenge online course by December 31, 2022 and win a PlayStation 5 console!). Below this, it says 'Regisztráció: www.mikihivas.hu' (Registration: www.mikihivas.hu). At the bottom, it says 'Ez a MI Kihívásunk!' (This is our MI Challenge!). There are also some colorful geometric shapes (a red circle, a green triangle, a purple square, and a cyan 'X') scattered around the central images.

IV. Digitalizációs hírek Európából

Adatmegosztási jogszabály (Data Act): elkészült a javaslat az EU-ban keletkezett adatok megosztásának szabályozására

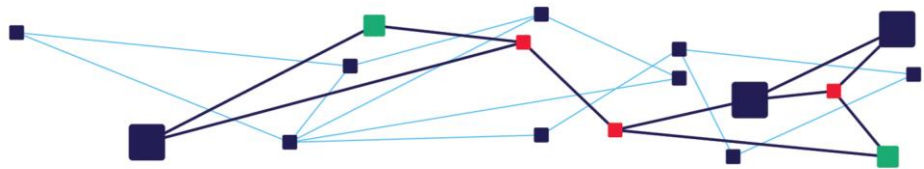
Elmondható, hogy miközben az adatok mennyisége folyamatosan nő, az ipari adatok 80 %-át egyáltalán nem hasznosítják. A Bizottság új [jogalkotási kezdeményezése](#) ezért valamennyi gazdasági ágazatra kiterjedően megteremtené az adatok megosztásának és felhasználásának jogi alapjait azzal a céllal, hogy az adatokban rejlő értékeket maximálisan ki lehessen használni, több adat álljon rendelkezésre innovatív fejlesztésekhez, miközben a fogyasztók és gazdasági szereplők még nagyobb ellenőrzéssel rendelkeznek adataik felett.

Digitális technológiákra és kiberbiztonságra fordítható pályázati lehetőségek nyíltak

A Digitális Európa Program keretében [újabb pályázati felhívásokat tettek közzé](#). A rendelkezésre álló több mint 249 millió EUR összegű forrásból az Európai Unió tagállamaiban működő vállalkozások, szervezetek és közigazgatási intézmények pályázhatnak támogatásra a digitális technológiák különböző területeit érintően (például blokklánc-infrastruktúra, adatterek, jobb digitális kormányzati megoldások, mesterséges intelligenciát alkalmazó pilot projektek). Ezen felül 43 millió EUR összeg használható fel pályázati támogatásra az egészségügyi ágazat kiberbiztonságának erősítésére, valamint az uniós kiberbiztonsági szabályozás végrehajtásának elősegítését szolgáló tagállami hálózat kiépítésére. A pályázatok benyújtására nyitva álló határidő 2022. május 17-én jár le.

Új úrpolitikai kezdeményezések az EU-ból

Az Európai Unió [úrpolitikájának újabb állomásaként](#) két kezdeményezés is elindult a közelmúltban. Az egyik egy **rendelet-javaslat az „úralapú biztonságos konnektivitásról”**, mely alapján globálisan biztosítottá válik a zavartalan hozzáférés a műholdas kommunikációs szolgáltatásokhoz, továbbá a magánszektor lehetőséget kap arra, hogy a polgárok és vállalkozások hozzáférése érdekében kereskedelmi szolgáltatásokat nyújtson. A másik dokumentum **az úrforgalom-irányítás uniós megközelítéséről szóló közös közlemény**, melynek célja olyan intézkedések (eljárások és jogszabályok) kidolgozásának támogatása, amelyek egyaránt biztosítják az EU autonómiáját és versenyképességének megőrzését, valamint elősegítik a világűr biztonságos és fenntartható használatát.

V. Mit olvassunk? – OECD digitalizációs szakirodalmi ajánló

Úton az integrált egészségügyi információs rendszer felé – Hollandia (február 16.)

Milyen követelményeknek kell megfelelnie egy integrált egészségügyi információs rendszernek? Milyen előnyei vannak egy ilyen rendszernek? [Az OECD nemrég megjelent kiadványa](#) a holland megoldást elemzi ebből a szempontból, továbbá olyan szabályozási, politikai és gyakorlati javaslatokat is megfogalmaz, melyek az egészségügyi adatok hatékonyabb cseréjét és megosztását segítik elő egy (megfelelően) integrált egészségügyi információs rendszer kialakítása érdekében.

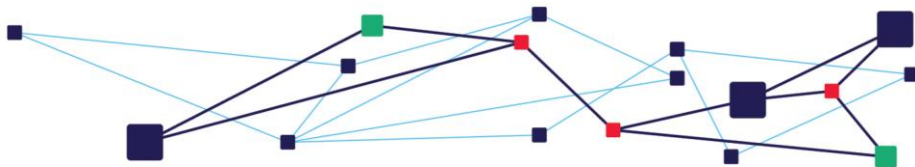
OECD (2022), Towards an Integrated Health Information System in the Netherlands, OECD Publishing, Paris.

Gazdasági felmérés: Új-Zéland (január 31.)

Az OECD rendszeresen megjelenő gazdasági elemzésében (economic survey) ezúttal Új-Zélanddal foglalkozik; a [tanulmány](#) azt járja körbe, hogy főként mely intézkedések eredményeképpen vált lehetővé, hogy Új-Zéland gyorsan kilábaljon a koronavírus-járvány okozta gazdasági nehézségekből. Az anyag külön fejezetet szentel annak a kérdésnek, hogy a digitalizáció milyen mértékben volt képes növelni az ország termelékenységét, valamint konkrét javaslatokat is megfogalmaz a digitális gazdaság megerősítésére vonatkozóan. Ezek között említésre kerül például, hogy a szabályozásnak a digitális innováció érdekében együtt kell fejlődnie a technológiai változásokkal, valamint, hogy további ösztönző eszközökre van szükség a technológiai fejlesztési beruházásokkal élő, új cégek exporttevékenysége vonatkozásában.

OECD (2022), OECD Economic Surveys: New Zealand 2022, OECD Publishing.

(Kérjük vegye figyelembe, hogy egyes, az OECD által megjelentetett kiadványok letöltése nem ingyenes!)

VÉLEMÉNYÉT, HOZZÁSZÓLÁSÁT, JAVASLATAIT várjuk:
a DJP Observatory Team observatory.team@djnkft.hu címén

digitális jólét
program

digitális
obszervatórium